

JAK SA STOLOVALO

Hospodář dycky hléděl, aby sa jedlo enem u stola, kerý chovali v úctě (nesmjélo sa na něm sedět, lebo děcko z plenek vybalené položit). Jest' sa moselo v přesně stanovený čas a začalo sa, až dyž hospodář usedl na svoje čestné místo u stola (nekdy sa aj pomodlili). Úkolem hospodyně bylo nosit' a rozdělovat' pojezu (enem maso nekde rozděloval hospodář) a často sa ke stolu ani nestihla pořádně posadit'. Malé děcka sed'ěly při matce, věcí při otcu. V nejednej chuděj rodině sa děcka ani ke stolu, skrz jeho velikost', nedostaly a jedly na hliněné podlaze z mísy. Čeled' a nádeníci sa posadili na zbylé místa, žebráci ke stolu nesmjéli vůbec. Na zámožných gruntoch sa jedlo při dvoch stoloch. U jedného sed'ěla rodina, u druhého zasěj čeled' aj nádeníci, tým nekdy dávali aj podřadné černé zelé.

Jídlo sa jedlo dřevěnú užicu i holú rukú z mísy (třebas užicú jedli omáčku a v ruce držali knedlu), užicu sa šak nesmílo t'ukat o stůl, aby nepřišla bída. Ten, kerý si při jídle prozpěvoval, temu byla súzená bláznivá roba.

Po obědě sa nádobí umylo v nízkém škopku s jedným držadlem a voda se nalila prasatom. Nádobí nebylo nijak hrubje, třebas enem rendlík, dva hrnce, dvě mísy a nekolik užic. Prvej sa přívára z hrncú zeškrábala a potom sa pomyvačem (utržený ze starého prádla) všeccko nádobí umýlo. Hrnce sa daly sušit' na pec, hrnce od mléka sa sušily na plotě, na slunku. Čisté náčiní sa dalo do police. Valaši dycky hled'ěli, aby sa náčiní hnedkaj po pojeze umylo, lebo ten, kerý nechal užicu lebo vařečku přes noc v hrnku, ten v noci spat' nemoh.

(Štika, 1997)